



Pélé Yoets

Hanaa - Hé

כתבו חכמי המוסר, שהעולם הזה עם העולם הבא הם צרות זו לזו, וכל זמן שאדם הולך אחר תענוגי והבלי העולם ונהנה מן העולם הזה, הוא סימן שעדין הוא מבחוח מלהשיג ארחות חיים כדי לזכות להנות מזיו השכינה, וכל ענש חבוט הקבר וכמו מחט דין תולעת, הכל הוא לפי שנאחז בו הקלפה על ידי שהלך אחר תענוגי העולם הזה שהם חלק הסטרא אחרא ונהנה מהם, אבל גופין דצדיקיא דלא אתהנו מדילה כלום לא שלטא בהו, ועליהם נאמר (תהלים טז ט) אף בשרי ישכן לבטח. כי אמרו בזהר הקדוש כי מי שהוא אדוק באהבת ה' לא ימצא הנאה ונחת רוח משום דבר של תענוגי העולם הזה, רק יתענג באהבת ה' על דרך דכתיב (שה"ש ז ז) מה יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים. אבל שאר עניני העולם הזה המכרחים עושים כמי שכפאו שד לשם שמים על דרך שאמרה אמא שלום על רבי אלעזר בעלה (ב"מ נט ב):

וראוי לכל אדם להתחזק ולהעמיק במחשבות טהורות להבין ולהשכיל שכל תענוגי העולם הזה הבל המה מעשה תעתועים, בן רגע היה ובן רגע אבד, ולא יהא רודף ונמשך אחריהם, ואפלו אם יזדמן לו שום הנאה, כגון רוח ממון וחר יטעם לאכל מאכל טוב או מלבוש טוב וכדומה, תכף יהביל אותה הנאה ויאמר, אם כך אני נהנה מדבר זה שהוא הבל וריק, על אחת כמה וכמה תהיה הנאת העולם הבא אשר צדיקים יושבים ונהנים מזיו השכינה, שהיא הנאה גדולה עד אין חקר, שאין אנחנו יכולים לציר אחד מני אלף כל עוד נפשנו בגופנו, ויותר ויותר על אחת כמה וכמה צריך שתהיה הנאת אהבת השם יתברך וקיום



La Clé de la Vie

Se préparer physiquement et spirituellement aux douleurs de l'accouchement.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions



מצוותיו, כי יפה שעה אחת של תורה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא (אבות קיז). ויפה שעה אחת של קרח רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה (שם). ומתוך כך לא יבטל תורה ומצוות כדי למשך אחר הנאות העולם הזה, ואם יתן את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו לו (שיר השירים ח ז). כזאת וכזאת יחשב בכל עת שהוא מוצא הנאה וקרת רוח מעניני העולם הזה:

ואם יבקש לאכל איזה דבר מתוק וערב לחכו כדי להשכיל, את זאת למצוה תחשב, וכן מנהג אנשי מעשה לאכל או לשתות שום דבר שערב לחכם בקבלת שבת כדי לקבל שבת בשמחה באפן האמור, כי מתענוג ושמחת הגוף יכול לעורר תענוג הנפש ושמחה רבה של מצוה עד שתענוג הגוף מהבל ימעט ולא יהנה ממנו:

ו. ב. פרט מענין הכבוד המדמה צריך להתחזק מאד שאם זכה לכבוד לא יהנה ממנו כלל, שהרי כתב בספר החסידים (סימן ח) שכל מה שאדם נהנה מן הכבוד שמכבדין אותו בעולם הזה מנכין לו מזכיותיו ומשכר העולם הבא. הנה כי כן לא מבעיא שאין ראוי לרדף אחר הכבוד שרעתו רבה כדתנן (אבות ד כא) שהכבוד מוציא את האדם מן העולם, ובאמת שהוא הבל ורעות רוח והרודף אחריו מרעה אל רעה יוצא וימצאוהו רעות רבות וצרות בעולם הזה ובעולם הבא וחיי אינם חיים כאשר יראה ויבחין כל בר דעת, אלא אפלו אם הוא בורח מהכבוד והכבוד רודף אחריו, שכך היא המדה, אז יתגבר כארי במחשבות טהורות לבל ישיאנו יצרו להנות ולהיות לו נחת רוח מן הכבוד, אלא אדרבא יצטער בחשבו חטאיו לו יריחון שכניו, ומה יעשה ליום פקדה אם יראוהו מכבדיו שהוא נבזה וחדל אישים, הלוא אז ישבע קלון מכבוד. כזאת וכזאת החי יתן אל לבו כדי שלא להנות מן העולם הזה, ובזה מחזה שדי יחזה: אמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ח, א) גדול הנהנה מיגיעו יותר מירא שמים. לפי שהנהנה מיגיעו לא יצטרך להחניף לשום



La Clé de la Vie

Se préparer physiquement et spirituellement aux douleurs de l'accouchement.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions



אדם, על דרך שפרשו המפרשים בפסוק (משלי יד כד) עטרת חכמים עשרם (ואז) ואולת כסילים אולת. ומשום הכי נאמר גבי נהנה מיגיעו וטוב לך (תהלים קכח) לעולם הבא; מה שאין כן בירא שמים דנהי שמצד אחד אשריו בעולם הזה אף שמצפה לשלחן חבירו, מכל מקום חיי נחת יחיה שקט ושאנן, אבל טובתו לעולם הבא אינה שלמה כאמור:

ואיתא בש"ס (כסחים קיג, א) דאמר לה רב לרב כהנא פשט נבלתא בשוקא וטל אגרא, ולא תימא כהנא אנא, גברא רבא אנא. ולא כמו שעושים רבים מעניים ובפרט אם היו עשירים וירדו מנכסיהם זילא בהו מלתא לעשות מלאכה בזויה, כגון להיות חוטבי עצים ושואבי מים וכדומה, ובוחרים להיות מיושבי קרנות, או נע ונד בשוקים וברחובות, ובני ביתם מטלים ברעב, עוללים שאלו לחם פורש אין להם (איכה ד ד), שגם צדקה בושים מלשאל ומלקבל, ואף אם יקבלו אין הקמץ משביע (ברכות ג, ב). ולו חכמו ישכילו כי בושה הוא גנב הנמצא במחתרת, אבל להשתדל להרויח באשר ימצא ליכא בושה ולמצוה רבה תחשב להיות נהנה מיגיעו ולהביא טרף לביתו, שהרי אמרו (כתובות נ, א) על פסוק (תהלים קו ג) עשה צדקה בכל עת. זה הזן בניו ובנותיו, ואם על כל פנים לא יוכל להסיר מסוה הבושה מעל פניו ילך למקום שאין מכירין אותו ויעמל וכל אשר בכחו לעשות יעשה מלאכה להביא טרף לביתו וישבע לחם ויהיה לו לכפרת עון, כמו ששנינו (אבות ב, ב) יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משכחת עון:

אמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות י ב) הרוצה להנות יהנה כאלישע. דקדקו לומר "כאלישע" דכתיב (מלכים ב ד ח) ושם אשה גדולה. שהיתה גדולה בעשר, וגם ותחזק בו, שמורה שבעין יפה נותן. וידוע מעשה דרבי פנחס בן יאיר דמיתי בש"ס (חולין ז, ב) שלא היה רוצה להנות משום אדם באמרו יש חפץ ואין לו, ויש שיש לו ואינו חפץ, ושניהם הנהנה מהם מעל, שאם חפץ ואין לו הרי נכנס בגדר נהנה מסעדה שאינה מספקת



La Clé de la Vie

Se préparer physiquement et spirituellement aux douleurs de l'accouchement.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions



לבעלה, ואם יש לו ואינו חפץ ויהב משום כסופא גם זה יש בו סרך גזל כידוע (סכר חסידים סימן שטז):

ה. נה כי כן האיש הירא את ה' יירא ויפחד שלא לכשל באחד מאלו, חס ושלום, כי באמת אמרו (ערובין סה ב) אדם נכר בכיסו. והוא המבחן היותר גדול לאדם, שאם אינו מנצחו יצרו בענין הממון והנאת עצמו והוא שונא בצע במקום שיש צד נדנוד אסור, זה לאות ולמופת שהוא גבור הכובש את יצרו, ומי שהוא ירא חטא כאשר יאות למחש בעי על כל האסורין אפלו על ספק ספקא, וכן לענין זה, לכל אדם יהא חושדן שמא אין לו עד שידע בברור שיש לו, ושמא אינו חפץ ומקפיד מאד אפלו על שוה פרוטה, ולא למראה עיניו ישפט, שמראה לו פנים שוחקות וטוב לב, כי יש ויש רע עין אשר אכל ושתה יאמר לך ולבו בל עמך. ורבה רעת האוכל את לחם רע עין, עד שאמרו בזהר הקדוש שמוטב לו לאדם שיחנק עצמו ואל יאכל את לחם רע עין. ולכן לא יהנה מאחר עד שיהא הדבר ברור לו כשמש בלי שום ספק כי בלב שלם הוא נותן:

וההולך לקבץ בערים זוהי דרך ישרה שיגיד צערו לרבים ויאמר להם רעי, חנוני חנוני כמתנת ידכם וכברכת ה' אשר נתן לכם, ויתרצה במה שנותנים לו בפעם ראשונה בלי סרוב כלל, אז יהא נכון לבו בטוח שבלב שלם נותנין. ונהי שאמרו (ב"ב ח, ב) כופין על הצדקה. זהו למי שאינו צריך לטל, יכול לכפות בדברים בשביל אחרים שיתנו להם כפי ברכת ה' אשר נתן להם, אבל הצריך לטל אם נותנין לו משום כסופא שכופה אותם בדברים עברה וגזל הוא בידו. אך מה יעשו הצריכים לטל ולהתפרנס משל אחרים שאינם יכולים לזהר כל כך בזה, שאם יבואו לדקדק בכך אפשר יהיו מטלים ברעב, לכן מאד ישתדל אדם לעסק במלאכה שיתפרנס ממנה, ואם הוא תלמיד חכם שאינו יכול לעסק במלאכה, ובפרט בזמן הזה שאי אפשר כל כך לעשות תורתו קבע ומלאכתו עראי, ואם אינו לפי כבודו של התלמיד חכם בזמן הזה, על כל פנים יעשה עצמו מלמד



La Clé de la Vie

Se préparer physiquement et spirituellement aux douleurs de l'accouchement.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions



תינוקות בשכר או חזן הכנסת וכדומה במקום אשר ימצא באפן שיתפרנס מיגיע כפיו. ולעולם כל הרוצה להנות ישתדל מאד שלא לכנס בספק גזל, ושלא לגרם רנון וצד חלול השם חס ושלום. והבוטח בה' חסד יסובבנו ודורשי ה' לא יחסרו כל טוב, כי באמת אמרו (ביצה טז א) מזונותיו של אדם קצובין לו מראש השנה חוץ מהוצאות מצוה שאם מוסיף מוסיפין לו. והרבה שלוחים למקום והרבה אפנים לתן לכל אחד מה שקצוב לו, אין חסר אין יתר. זה כלל גדול למי שרוצה שתהיה כל פרנסתו פרנסה טובה בנחת והתר הדבר הזה לזכרון בין עיניו יהיה, ובזה חיי נחת יחיה וימצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם. דוק במדה זו ותמצא שהיא סמא דחיי דכלא בה. אשרי אנוש יעשה זאת ובן אדם יחזיק בה (ישעיה נב ב), אשריו בעולם הזה וטוב לו לעולם הבא:



La Clé de la Vie

Se préparer physiquement et spirituellement aux douleurs de l'accouchement.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions